T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22 Ekim 2026
Sayı: 1487

52010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığının 2026 Yılı Performans Programına göre 2025 yılında 118.975 hektar tarım arazisinin sulamaya açılması hedeflenmiş, ancak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün (DSİ) 2025 Yılı Faaliyet Raporunda gerçekleşme 72.149 hektar olarak açıklanmıştır. Böylece hedefin 46.826 hektar gerisinde kalınmıştır.

Aynı yıl sulama oranında %70'lik hedefe karşılık %68, sulama randımanında ise %53'lük hedefe karşılık %52 gerçekleşme sağlanmıştır. DSİ ayrıca işletmedeki yaklaşık 3 milyon hektarlık sulama alanında yenileme ihtiyacı bulunduğunu açıklamıştır. Bu veriler, yatırımların gecikmesinin, sulama altyapısındaki eksikliklerin ve suyun verimli kullanılamamasının nedenlerinin sorgulanmasını gerektirmektedir.

6200 sayılı Kanun ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu çerçevesinde sulama tesislerinin etkin işletilmesi, suyun hizmet alanlarına ulaştırılması ve işletme faaliyetlerinin denetlenmesi esastır. 5018 sayılı Kanun uyarınca kamu kaynaklarının kullanımında hesap verme sorumluluğu bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın 2025 yılında sulamaya açılmasını hedeflediği 118.975 hektarın yalnızca 72.149 hektarı neden sulamaya açılabilmiştir? Hedefin 46.826 hektar altında kalmasına yol açan projeler hangileridir? Bu projelerin hangi illerde bulunduğu, gecikme nedenleri ve yeni tamamlanma tarihleri nelerdir?

2. 2021–2025 döneminde başta Şanlıurfa olmak üzere iller itibarıyla hangi sulama projeleri başlangıçta öngörülen tarihlerde tamamlanamamıştır? Bu projelere bugüne kadar ne kadar harcanmış, gecikmeler nedeniyle maliyetleri ne kadar artmıştır? İnşaatı tamamlandığı hâlde çiftçilere fiilen su verilemeyen alanların büyüklüğü nedir?

3. DSİ'nin 2025 yılında sulama oranı ve randımanı hedeflerine ulaşamamasının somut nedenleri nelerdir? Sulama şebekelerinde ölçülen su kayıpları ne kadardır? Bu kayıpların azaltılması için 2021–2025 döneminde yapılan harcamalara rağmen sorunların devam ettiği tesisler hangileridir?

4. DSİ tarafından yenilenmesi gerektiği açıklanan yaklaşık 3 milyon hektarlık sulama alanının ne kadarı Şanlıurfa'dadır? Bu alanların yenilenmesinde neden gecikilmektedir? 2021–2025 döneminde ve 2026 yılının tamamlanan kısmında kaç hektar alan yenilenmiş, yenileme bekleyen tesislerdeki su kaybı ve hizmet aksaklıklarına karşı hangi tedbirler alınmıştır?

5. Sulama birliklerince uygulanan su kullanım hizmet bedelleri 2021–2026 döneminde ürün türlerine ve cazibeli-pompajlı sulama yöntemlerine göre ne kadar artmıştır? Bu ücretlerin belirlenmesinde çiftçilerin ödeme gücü ve üretim maliyetleri nasıl değerlendirilmiştir? Borcunu ödeyemeyen üretici sayısı, birikmiş borç tutarı ve bu nedenle sulama hizmetinden yararlanamayan üretici sayısı nedir?

6. Sulama şebekelerinin başlangıcındaki ve sonundaki parseller arasında suyun zamanında ve yeterli miktarda dağıtılamaması nedeniyle 2021–2025 döneminde ve 2026 yılında kaç şikâyet alınmıştır? Kaçında hizmet eksikliği veya eşitsiz dağıtım tespit edilmiştir? Bu aykırılıklar nedeniyle zarara uğrayan üreticiler için hangi işlemler yapılmıştır?

7. Sulama birliklerinin tahsilatları, harcamaları, bakım yükümlülükleri ve su dağıtım faaliyetleri hakkında 2021–2025 döneminde kaç denetim yapılmıştır? Kaç birlikte usulsüz harcama, hizmet aksaması veya kamu zararı tespit edilmiştir? Tespit edilen eksikliklerin kaçı giderilmiş, sorumlular hakkında hangi işlemler yapılmış ve ne kadar tutar tahsil edilmiştir?

8. Basınçlı sulama ve diğer su tasarruflu sistemlere geçiş için 2021–2025 döneminde ve 2026 yılının tamamlanan kısmında kaç üreticiye ne kadar destek ödenmiştir? Başvurusu reddedilen veya kaynak yetersizliği nedeniyle bekletilen küçük üretici sayısı kaçtır? Desteklenen yatırımlarla fiilen ne kadar su tasarrufu sağlandığı ölçülmüş müdür?

9. Başta Şanlıurfa olmak üzere sulama yatırımları geciken ve altyapı yenilemesi bekleyen illerde 2027–2030 döneminde hangi projeler hangi tarihlerde tamamlanacaktır? Her proje için öngörülen ödenek, sulamaya açılacak alan ve giderilecek su kaybı nedir? Önceki yıllarda karşılanamayan hedeflerin yeniden ertelenmemesi için hangi somut önlemler alınmıştır?